

Studiebarometeret 2017: praksis

Kort om hovedfunn

Av 40 utdanningstyper er det 26 som tilbyr praksis i 2017. Studentene er mest fornøyd med praksisopplæringen generelt samt de faglige utfordringene i praksisopplæringen. Lavest score får tilfredsheten med kommunikasjonen mellom praksissted og institusjon samt med hvordan institusjonen forbereder studentene på praksisopplæringen. Studenter på primærnæringsfagene, politi og kunstfagene er de mest fornøyde, mens studenter på arkitektur, pedagogikk, lektor, sosialfag og økonomiske og administrative fag er de minst fornøyde.

Spørsmålsbatteriet

Alle studentene ble spurt om de har hatt praksisperiode organisert av studieprogrammet sitt. Med praksis definerte vi: «Praksis kan være både eksternt og intern (for eksempel kan odontologi- og veterinærstudenter ha intern praksis)». **Tabell 1** viser alle spørsmålene i praksisbatteriet sammen med snittscore per spørsmål. Antall studenter som svarte at de har hatt praksis var 11 170 (36 %), og 1981 (18 %) av disse skrev i kommentarfeltet.

Tabell 1. Snittscore for 2014–2017.

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017
Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisopplæringen	-	3,3	3,4	3,4	3,3
Kommunikasjonen mellom praksissted og høyskole/universitet	-	3,1	3,1	3,2	3,1
Tilbakemeldingene underveis i praksis	-	3,6	3,7	3,7	3,7
De faglige utfordringene i praksisopplæringen	-	3,9	3,9	3,9	3,9
Teoriopplæringens relevans for praksisutøvelse	-	3,5	3,6	3,6	3,6
Hvordan erfaring fra praksis brukes som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen	-	3,6	3,7	3,7	3,7
Praksisopplæringen generelt	-	3,9	4,0	4,0	4,0
Indeks praksis	-	3,5	3,6	3,7	3,6

Utdanningstyper

Ved beregning av praksisscore for utdanningstyper benyttet vi terskelverdier for å sikre at bare studenter på studieprogram som faktisk har hatt praksis inngår.¹ Av de 40 utdanningstypene var det 26 som hadde praksis. Disse vises i Tabell 2. Primærnærings, politi, kunst, sykepleie (master) og språk scorer i snitt høyest, mens arkitektur, lektor, pedagogikk, sosialfag og økonomiske og administrative fag scorer lavest. (Se tabell 1 for fullstendige spørsmålstekster.)

¹ Vi brukte samme terskelverdi/regel som for studieprogram: Minst 6 individer på et studieprogram må ha svart på minst 3 av 7 praksissspørsmål og disse individene må utgjøre minimum 49,5 % av individene som har besvart. Altså: Minst halvparten av respondentene på et program må ha valgt Ja på inngangsspørsmålet «Har du hatt praksisperiode organisert av studieprogrammet ditt?» og minst 6 av disse må ha svart på minst 3 av 7 spørsmål om praksis. Regelen er testet opp mot annen tilgjengelig informasjon, og er robust.

Tabell 2. Praksis fordelt på utdanningstyper, rangert etter høyest gjennomsnittscore for alle spørsmålene.

Utdanningstype	Respondenter	Sp.1	Sp.2	Sp.3	Sp.4	Sp.5	Sp.6	Sp.7	Snitt
PRIMÆRNÆR	249	4,1	4,7	4,7	4,3	4,6	3,7	4,5	4,3
POLITI	403	3,9	3,7	4,4	4,6	4,1	4,3	4,7	4,2
KUNST	802	3,7	3,6	3,7	4,2	3,8	3,8	4,2	3,9
SYKEPLEIE-MA	286	3,5	3,4	3,8	4,2	3,9	3,7	4,1	3,8
SPRÅK	376	3,3	3,8	3,5	4,0	3,3	4,0	4,3	3,8
YRKESFAGLÆRER	285	3,4	3,2	3,8	4,0	3,7	3,8	4,0	3,7
ODONTOLOGI	180	3,5	3,4	3,9	3,9	3,7	3,7	4,0	3,7
HIST-FIL	1045	3,5	3,6	3,8	4,0	3,5	3,5	4,2	3,7
SYKEPLEIE	2667	3,4	3,3	3,8	3,9	3,7	3,7	4,0	3,7
RETTSVIT	1057	3,7	3,6	3,7	4,0	3,7	3,0	4,2	3,7
HELSE OG SOSIAL ANDRE	2377	3,4	3,3	3,6	3,9	3,7	3,7	4,0	3,6
MEDIE-INF	681	3,5	3,2	3,7	3,9	3,6	3,7	4,0	3,6
BIOLOGI	486	3,6	3,1	3,0	4,6	3,6	3,6	4,0	3,6
PSYKOLOGI	769	3,2	2,9	3,5	4,0	3,6	3,7	4,0	3,6
BARNEHAGE	1438	3,3	3,0	3,7	3,8	3,6	3,7	3,9	3,6
GRUNNSKOLE	1287	3,2	2,8	3,8	4,1	3,3	3,6	4,1	3,5
IDRETT	442	3,3	3,3	3,4	3,8	3,6	3,6	3,8	3,5
MEDISIN	559	3,4	3,2	3,3	3,8	3,5	3,5	3,9	3,5
FARMASI	215	3,4	3,4	3,5	3,6	3,4	3,5	3,7	3,5
GRUNNSKOLE-5 ÅRIG	155	3,0	2,6	3,6	4,1	3,1	3,3	4,0	3,4
TEKN-FAG	770	3,0	3,1	3,2	3,7	3,5	3,2	3,8	3,4
ØKADM	4331	3,2	3,1	3,0	3,5	3,4	3,4	3,9	3,3
SOSIALFAG	1142	3,1	2,9	3,3	3,6	3,3	3,4	3,7	3,3
ARKITEKTUR	193	2,9	2,3	3,4	3,8	3,3	3,4	4,0	3,3
PEDAGOGIKK	868	2,9	2,6	3,3	3,7	3,3	3,3	3,7	3,3
LEKTOR	586	2,8	2,5	3,5	3,6	2,7	3,3	3,5	3,1

Institusjoner

Tabell 3 viser de 27 institusjonene som har praksis og scorene for hvert spørsmål. Institusjonene med høyest gjennomsnitt er Norges dansehøyskole, Steinerhøyskolen, Politihøgskolen og Norges

musikkhøgskole. Dette er svært likt resultat fra tidligere år (med unntak av Steinerhøgskolen, som ikke hadde nok svarende til å vise resultater i 2016). Flere av universitetene havner langt nede, men her er det sannsynligvis en del variasjon mellom studieprogrammene.

Tabell 3. Praksis fordelt på institusjoner, rangert etter høyest gjennomsnittscore for alle spørsmålene.

Institusjon	Respondenter	Sp.1	Sp.2	Sp.3	Sp.4	Sp.5	Sp.6	Sp.7	Snitt
Norges dansehøgskole	13	4,6	4,4	4,6	4,7	4,2	4,3	4,5	4,5
Steinerhøgskolen	25	4,4	3,6	4,5	5,0	4,4	4,6	4,8	4,5
PolitiHøgskolen	403	3,9	3,7	4,4	4,6	4,1	4,3	4,7	4,2
Norges musikkhøgskole	77	3,8	4,0	3,9	4,1	4,1	3,8	4,3	4,0
Det teologiske menighetsfakultet	106	3,6	3,6	4,0	4,2	3,5	3,7	4,3	3,8
Lovisenberg diakonale høgskole	218	3,6	3,7	3,8	4,0	3,8	3,9	4,1	3,8
Universitetet i Agder	1679	3,6	3,5	4,0	4,1	3,7	3,8	4,1	3,8
NLA Høgskolen	117	3,4	3,4	3,7	4,2	3,6	3,7	4,1	3,7
Dronning Mauds Minne	267	3,5	3,3	3,7	3,8	3,7	4,0	3,9	3,7
Høgskolen i Østfold	812	3,4	3,3	3,8	4,0	3,6	3,7	4,1	3,7
Høgskolen i Molde	310	3,2	3,3	3,5	3,9	3,8	3,8	4,1	3,7
Høgskolen Diakonova	113	3,3	3,2	3,6	4,1	3,7	3,8	4,0	3,7
Høgskulen på Vestlandet	2066	3,3	3,2	3,7	3,9	3,6	3,6	4,0	3,6
VID vitenskapelige høgskole	541	3,4	3,3	3,8	3,7	3,6	3,7	3,9	3,6
Nord universitet	1109	3,2	3,0	3,7	3,9	3,7	3,9	4,0	3,6
Ansgar Teologiske Høgskole	53	3,5	3,9	4,0	3,9	3,8	3,8	4,1	3,6
Universitetet i Stavanger	1557	3,4	3,2	3,8	3,9	3,5	3,6	3,9	3,6
NTNU	4682	3,3	3,1	3,6	4,0	3,5	3,7	4,0	3,6
Høgskolen i Innlandet	1249	3,3	3,2	3,6	3,9	3,5	3,6	3,9	3,6
Westerdals Oslo ACT	287	3,4	3,3	3,5	3,7	3,6	3,7	3,9	3,6
NTNU	784	3,3	3,4	3,4	3,9	3,4	3,6	4,0	3,6
UiT - Norges arktiske universitet	2053	3,3	3,1	3,6	4,0	3,6	3,5	4,0	3,6
Norges idrettshøgskole	127	3,3	3,5	3,5	3,5	3,3	3,7	3,7	3,5
Høgskolen i Sørøst-Norge	2178	3,2	2,9	3,5	3,9	3,5	3,5	4,0	3,5
Høgskolen i Oslo og Akershus	2516	3,2	2,9	3,6	3,8	3,5	3,6	3,9	3,5
Universitetet i Oslo	2711	3,1	2,9	3,5	3,7	3,4	3,4	3,7	3,4
Universitetet i Bergen	1917	3,1	2,8	3,1	3,6	3,1	3,3	3,6	3,2

Hva skriver studentene i fritekstfeltet?

I fritekstfeltet kommenterte mange på dårlig veiledning og oppfølging under praksisperioden og at mye av opplevelsen var avhengig av hvilken veileder man fikk. Noen påpekte at flere studenter manglet veileder under praksisoppholdet – andre forteller om veiledere som ikke er forberedt eller som ikke ser ut til å ønske å veilede studenter. Blant annet kommenterte studentene: «Det virker ikke som at alle praksisveiledere har blitt informert om at de er satt opp, da flere ikke kunne stille opp som veileder. Det er svært ulikt hvor forberedt praksisveileder er på at studentene kommer.»

Informasjon i forkant opplevdes også som dårlig og kom alt for sent samt at det var dårlig kommunikasjon mellom studiested og praksisplass. Flere kommenterte at de ikke fikk tildelt praksisplass rett før praksisen startet, og at det da ble veldig stressende å finne et sted å bo. Et gjennomgående tema er at kvaliteten varierer fra praksissted til praksissted, også innenfor samme studieprogram. Eksempler inkluderer: «Jeg syns det burde vært bedre kommunikasjon med praksissteder. Det er alt for stor variasjon i våre erfaringer og læringsutbytte, dette må instituttet ta ansvar for å kvalitetssikre.» / «Gode erfaringer med praksis - men det skyldes godt praksissted og gode veiledere der. Kommunikasjon mellom skolen og praksisstedet var veldig begrenset, og forberedelsene til praksis var intetværende.»

En del studenter var også svært positive til erfaringen, eksempelvis: «Selve praksisperioden og oppholdet på skolene jeg har besøkt i praksis har vært svært bra. Mine praksislærere har vært dyktige, og gitt med solid veiledning og inspirasjon til å utøve mitt yrke på en god måte.» / «Det som gjorde praksisperioden min så vellykket som den ble, var gode veiledere og et hyggelig arbeidsmiljø på de stedene jeg var. Jeg følte meg velkommen, de ansatte viste tillit og ga meg oppgaver, og jeg fikk prøve meg på egen hånd samtidig som jeg alltid følte at jeg hadde noen i ryggen.»